

SPIS TREŚCI

Synod w Łodzi	1
„Pontifici” - budownicemu mostów	1
Nabożeństwo ekumeniczne	
przed Euro 2012	2
Sklepik dobroczynny	2
Forum Ewangelickie w Wiśle	3
Rocznica rozpoczęcia likwidacji getta	4
Wspominamy	4
Odeszli	5
Elwira Wisor	6
Bmo 2012 - spotkanie kobiet	7
Spotkania Komisji Prawa	11
Akcja: Uratuj lewą wieżyczkę	11
Goście z Bremy	11
TE Żelów	11
Chrzest	11
Ślub	11
Konwersja	11
Kwesta na cmentarzu	12
Ogólne Zgromadzenie Zboru	
- zapowiedź	12
Krótko	13
Co, gdzie, kiedy	13
Spotkania PTE	13
U Dinoyaurw o rodyie Skierskich	14
Wydawnictwa do nabycia	14
Koncertowali	15
Koncert charytatywny	15
Cykl koncertów organowych	15
W radiu	15
W telewizji	15
Informacje stałe	16

INFORMACJE STAŁE

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie
00-145 Warszawa, al. Solidarności 76a;
kancelaria jest czynna w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰ (pn, wt, czw, pt),
11⁰⁰-17⁰⁰ (śr), oraz w niedziele po nabożeństwie;
tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45;
nr konta: 26 1240 6322 1111 0000 4606 8033
strona internetowa: www.reformowani.org.pl
e-mail: proboszcz@reformowani.org.pl
ks. Michał Jabłoński, proboszcz
- stałe dyżury w środy w godz. 15⁰⁰-17⁰⁰.
ks. bp Marek Izdebski jest do dyspozycji parafian
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym 606-128-037
lub pod numerami telefonów parafii,
ks. Zdzisław Tranda, emerytowany biskup
jest do dyspozycji parafian po uprzednim
uzgodnieniu telefonicznym pod numerami parafii.
Łukasz Skurczyński, kaznodzieja świecki
- stałe dyżury we wtorki w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰.

Diakonia Parafii Warszawskiej
pełni dyżur w domu parafialnym w środy w godz. 11⁰⁰-13⁰⁰
oraz w niedziele po nabożeństwie.

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP
nr konta: 24 1240 6322 1111 00004604 4789.

Cmentarz Ewangelicko-Reformowany
w Warszawie przy ul. Żytniej 42 otwarty jest codziennie
w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰, a w porze jesienno-zimowej do zmroku;
kancelaria jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
oraz w soboty i niedziele w godz. 12⁰⁰-15⁰⁰; tel. 022 632-03-30.

Chór Kameralny Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie odbywa próby w domu parafialnym we wtorki i piątki od godz. 18⁰⁰; strona internetowa: www.chorkameralny.pl.

Biuro Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP
mieści się w domu parafialnym
i jest czynne w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-45-22, fax 831-08-27,
nr konta: 17 1240 1066 1111 0000 0005 9398,
e-mail: reformowani@reformowani.pl,
strona internetowa: www.reformowani.pl,

Biblioteka Synodu mieści się w budynku kościoła
przy al. Solidarności 74 (wejście od zakrystii)
i jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-34-08; e-mail: biblsyn@wp.pl.
Wizyta po uprzednim ustaleniu telefonicznym.

Redakcja „Jednoty” mieści się w domu parafialnym;
tel. 22 636-99-13; nr konta: 81 1020 1013 0000 0102 0126 2302,
e-mail: jednota@jednota.pl, strona internetowa: www.jednota.pl.

W okresie jesienno-zimowym od 1 listopada niedzielne nabożeństwa w kościele przy Al. Solidarności 74 rozpoczynają się o godz. 11⁰⁰, a od pierwszej niedzieli po Wielkanocy o godz. 10⁰⁰.
W każdą drugą niedzielę miesiąca odbywa się nabożeństwo wieczorne o godz. 19⁰⁰.

3 (56) czerwiec-październik 2012



BIULETYN

Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie



SYNOD W ŁODZI

W dniu 6 października Synod naszego Kościoła podczas posiedzenia w Łodzi wybrał biskupa na kolejną 10-letnią kadencję. Został nim ks. Marek Izdebski. W wyniku wyborów prezesem Synodu na 3-letnią kadencję została Ewa Józwiak.

„PONTIFICI” – BUDOWNICZEMU MOSTÓW

24 października nagrodę „Pontifici” – Budownicemu Mostów, za zasługi w szerzeniu wartości dobra wspólnego, dialogu i poświęcenia na rzecz bliźnich odebrał ks. Zdzisław Tranda biskup-senior. Uroczystość odbyła się w kościele św. Marcina przy ul. Piwnej w Warszawie. To pierwszy niekatolik, który otrzymał to wyróżnienie.



Wydawca: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Adres redakcji: al. Solidarności 76a, 00-145 Warszawa, tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45

Redaktor naczelny: Ewa Józwiak

e-mail: sachs@newsroom.kai.pl; strona internetowa: www.reformowani.org.pl

Skład i druk: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Biuletyn finansowany ze środków Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE PRZED EURO 2012

Śpiewem psalmów modlili się 6 czerwca 2012 r. duchowni różnych wyznań chrześcijańskich o pomyślność zaczynających się 8 czerwca mistrzostw Europy w piłce nożnej. Kazanie wygłosił ks. Michał Jabłoński.

Podczas niesporów ekumenicznych w katedrze św. Floriana na warszawskiej Pradze modlono się o błogosławieństwo dla zawodników, szkoleniowców, sędziów i kibiców.

W kazaniu ks. Michał Jabłoński zauważył, że nadchodząca impreza już dzieli społeczeństwo na tych, „którzy stawiają w oknach swych aut biało-czerwone chorągiewki, i tych, którzy uważają to za zbędną manifestację; tych, którzy szykują się na grupowe przeżywanie Euro i tych, którzy traktują to jako dopust Boży i chcą uciec jak najdalej”.
(za: gp/KAI)

SKLEPIK DOBROCZYNNY



Drogie Siostry i Drodzy Bracia!

Bardzo się cieszymy, że sklepik „DobroCzynny” spotkał się z tak ciepłym przyjęciem z Waszej strony. To za sprawą Waszego wsparcia mógł działać dłużej niż przez jeden majowy weekend. Dzięki hojności życzliwych ludzi przez całe lato spływały do nas książki i filmy.

Od początku lipca do końca sierpnia udało się nam łącznie zebrać 2 tys. 115 złotych,

które – podobnie jak zebrane w maju 2 tys. 33 złote – przekazaliśmy na leczenie naszego parafianina, Daniela Lewińskiego.

Od listopada „DobroCzynny” będzie działał dalej, ale w innych terminach. Książki będzie można nabyć w środy od 10.00 do 19.00 i w niedzielę po nabożeństwie.

Osoby, które chciałyby się włączyć w pracę „DobroCzynnego” – do czego gorąco zachęcamy – wszystkie informacje znajdują na tablicy ogłoszeń w domu zbiorowym i na stronie internetowej.

Jeszcze raz dziękujemy za wsparcie książkowe, pieniężne i duchowe!

Weronika Mincer
Kuba Polkowski
Matylda Winnicka
Janek Woźniak

KONCERTOWALI

9 lipca w naszym kościele odbył się koncert kameralnego zespołu muzyki dawnej „The Sydney Consort” z Australii.

W programie znalazły się utwory mistrzów baroku włoskiego i niemieckiego, m.in. Dario Castello, Antonio Vivaldi, Dietrich Buxtehude, Georg Philip Telemann, Fryderyk Haendel oraz Johann Sebastian Bach.

25 września odbył się koncert w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”.

Podczas koncertu w naszym kościele wystąpił zespół Camerata Silesia”.

KONCERT CHARYTATYWNY

27 października odbył się w naszym kościele koncert charytatywny na rzecz sierocińca „Akany Tsimoka” w Anosy Avaratra na Madagaskarze.

Sierociniec daje schronienie około 60 dzieciom w wieku od 2 do 19 lat. Mimo starań pracowników sierocińca, często brakuje środków na zakup żywności czy ubrań. Dla wsparcia sierocińca można było kupić przed koncertem cegiełki o wartości 10 zł, stanowiące opłatę za wstęp na koncert.

Na program koncertu złożyły się utwory muzyczne, wykonywane przez Desire Rasolomampiononę przede wszystkim w języku malgaskim i z towarzyszeniem gitary.



CYKL KONCERTÓW ORGANOWYCH

Trwa III Międzynarodowy Cykl Koncertów Organowych w naszym kościele.

Najbliższe koncerty: 28 października i 25 listopada o godz. 19.00. Wstęp wolny. Serdecznie apasraszamy!

W RADIU



Audycja z cyklu „5 minut nad Biblią” zostanie wyemitowana 17 listopada o godz. 7.40 w Programie Drugim Polskiego Radia.



Najbliższe nabożeństwo zostanie nadane przez radio w dniu 31 października 2012 roku w Programie Drugim o godz. 8.00. Będzie to retransmisja z nabożeństwa, które odbyło się w dniu 7 października w Łodzi.



Kolejna nasza audycja z cyklu „Kościoły w Polsce i na świecie” zostanie wyemitowana w sobotę 10 listopada o godz. 21.48 w Programie Pierwszym Polskiego Radia.

W TELEWIZJI



Reportaż poświęcony współpracy Diakonii naszego Kościoła z Diakonią luterańską, Caritas Polska i prawosławną Eleos został nadany przez TVP w dniu 23 października w Programie Drugim o godz. 11.55..

U DINOZAUROW O RODZIE SKIERSKICH

Członkowie b. Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Ewangelickiej, zrzeszającego ewangelików augsburskich i reformowanych, czerwcowe spotkanie poświęcili wspomnieniom o rodzie Skierskich, od XVI w. aktywnie włączających się w ruch reformatorski rozpoczęty przez Jana Kalwina. Na spotkaniu, które tym razem odbyło się w siedzibie gościnnej Parafii ewangelicko-augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego, przybyli też parafianie z Kościoła ewangelicko-reformowanego spoza grona „Dinozaurów”.

Głównymi autorkami wspomnień były panie Barbara Buczek i Krystyna Danielczyk - wnuczki superintendenta Kościoła Ewangelicko - Reformowanego, ks. Stefana Skierskiego (1873 - 1948), którego umiejętność zjednywania sobie ludzi, a parafii nowych współwyznawców, werwa i poczucie humoru zapadły im głęboko w serca i pamięć.

Swoją znajomością ks. superintendenta podzielili się też p. Aleksandra Sękowska, jego „cioteczna” wnuczka oraz biskup senior, ks. Zdzisław Tranda. Trwałą pamiątką po ks. Stefanie jest „Jednota”, której założenie zainicjował w 1926 r. i której redaktorem był do 1936 r. Wysoki poziom czasopisma gwarantowali tacy współpracownicy, jak Paweł Hulka-Laskowski, pisarz i publicysta, autor antologii „Pięć wieków herezji”, prof. Oskar Bartel, historyk, teolog ewangelicki, wybitny znawca dziejów reformacji, prof. CHAT, prof. Jerzy Kurnatowski, teolog kalwiński, historyk reformacji i in.

Drugą osobą szerzej zaprezentowaną był brat ks. Stefana, Leonard Skierski (1866 - 1941), generał dywizji wojska polskiego, uczestnik wojny 1920 r., inspektor armii, zamordowany w Starobielsku. Wspomnienia o nich ilustrowane były fotografiami i fragmentami filmów dokumentalnych.

Autorki wspomnień zaimponowały uczestnikom spotkania cierpliwością w gromadzeniu informacji, anegdot i ikonografii. Mogły podzielić się tylko małą częścią swojej wiedzy. Szkoda, że trudno dziś było by znaleźć finansowe możliwości przygotowania wydawnictwa pokazującego pełne dzieje rodu Skierskich, skolidowanego m. in. z Mikołajem Rejem z Nagłowic.

Irena Scholl

WYDAWNICTWA DO NABYCIA

W kancelarii parafialnej są do nabycia m.in.: następujące wydawnictwa:

- „Człowiek z Noyon. O Janie Kalwinie na łamach *Jednoty*” - 18 zł
- Jan Kalwin, „O zwierzchności świeckiej” - 20 zł
- Alister E. McGrath, „Jan Kalwin. Studium kształtowania kultury zachodu” - 35 zł
- Jérôme Cottin, „Jan Kalwin i współczesne myślenie o Bogu” - 10 zł
- Jérôme Cottin, „Kalwin przyjacielem Boga” (dla dzieci) - 5 zł
- „Cmentarze ewangelickie w Warszawie. Przewodnik praktyczny” - 25 zł

FORUM EWANGELICKIE W WIŚLE

W dniach 14-16 września 2012 r. odbyło się w Wiśle XVIII Forum Ewangelickie. Członkowie naszej parafii wzięli w nim aktywny udział.



Dzień pierwszy Forum poświęcono kondycji demokracji w Kościołach ewangelickich w Polsce, diagnozie przyjętych form ustrojowych i rozważaniom nad potrzebą demokracji w Kościele. Dr. hab. Zbigniew Pasek, profesor AGH mówił o ewolucji form organizacyjnych Kościołów protestanckich na przestrzeni XVI-XX w. Uzupełnił go głos ks. dr. hab. Marka Uglorza, profesora ChAT, który przedstawił temat „Nowotestamentowy kontekst współczesnych pytań o urząd kościelny”.

Do popołudniowego panelu dyskusyjnego na temat „Rządy autorytetów a kondycja demokracji w Kościołach ewangelickich” zostali zaproszeni m.in. ks. Michał Jabłoński i prof. dr hab. Jarosław Świdorski z parafii warszawskiej. Wystąpili oni obok prof. dr hab. Ewy Chojeckiej i ks. dr hab. Marka Uglorza, profesora ChAT.

Drugi dzień obrad został poświęcony osobie ks. bp. Juliusza Burschego. W tym roku przypadła bowiem 70. rocznica jego śmierci (20 lutego) i 150. rocznica urodzin (19 września).

ROCZNICA ROZPOCZĘCIA LIKWIDACJI GETTA

Z okazji 70. rocznicy rozpoczęcia likwidacji getta warszawskiego i 70. rocznicy śmierci Janusza Korczaka, 22 lipca 2012 r. zorganizowany został marsz dedykowany pamięci zamordowanych dzieci. Wziął w nim udział nasz proboszcz.

Marsz rozpoczął się pod pomnikiem Umschlagplatz, a zakończył pod dawnym Domem Sierot przy ul. Jaktorowskiej, który Janusz Korczak tworzył i pracował.



WSPOMINAMY

Wspominamy w 23. rocznicę śmierci Tadeusza Rayskiego, syna Wandy i Zygmunta Rayskich, urodzonego 23 lipca 1953 r., a zmarłego 3 lipca 1989 roku w wieku 35 lat. We wspomnieniu i modlitwie łączymy się z jego mamą Wandą, siostrą Barbarą, synem Łukaszem, z rodziną i przyjaciółmi.

Wspominamy trzech braci Nekanda-Trepków, synów Władysława Aleksandra: Jerzego, urodzonego w 1913 roku w Warszawie, studiującego architekturę w Warszawie i sztuki piękne w Wilnie. Po wybuchu wojny w 1939 r., po wejściu Armii Czerwonej do Wilna uciekł na Litwę i zaginął po potyczce z wojskami sowieckimi – mimo poszukiwań nie udało się go odnaleźć. Na cmentarzu na Żytniej ma grób symboliczny.

Kazimierza Aleksandra, urodzonego w 1918 roku w Warszawie, lekarza pneumologa. Studiował 2 lata sztuki piękne w Wilnie. Akowiec w służbie medycznej. Zmarł po ciężkiej chorobie 17 lipca 1988 roku, pochowany jest na cmentarzu przy Żytniej. Był artystą grafikiem, akwarelistą, uprawiał też literaturę – prozę i poezję.

KRÓTKO

- 17 czerwca po nabożeństwie odbyło się spotkanie Warszawskiego Kręgu Dyskusyjnego.

- 2 sierpnia na cmentarzu ewangelicko-reformowanym przy ul. Żytniej odbyło się spotkanie modlitewne z okazji 68. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

- Z okazji Święta Wojska Polskiego Ewangelickie Duszpasterstwo Wojskowe zorganizowało uroczyste nabożeństwo z Wieczerzą Pańską w niedzielę, 12 sierpnia, w kościele ewangelicko-augsburskim Św. Trójcy przy pl. Małachowskiego. Kazanie wygłosił biskup wojskowy ks. płk Mirosław Wola.

- 19 sierpnia po nabożeństwie odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Zboru poświęcone omówieniu kandydatur warszawskiego Zboru na biskupa Kościoła i prezesa Synodu.

- W czwartek 27 września odbyło się w naszej parafii spotkanie czterech stołecznych parafii ewangelickich.

- 1 października w kościele ewangelicko-augsburskim przy ul. Puławskiej odbyło się nabożeństwo ekumeniczne. Kazanie wygłosił ks. Michał Jabłoński.

- 21 października, po nabożeństwie odbyło się spotkanie Kręgu Dyskusyjnego.

- Uroczysta inauguracja pierwszego roku akademickiego Ekumenicznego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (EUTW) odbyła się 23 października w ewangelicko-augsburskim kościele Świętej Trójcy przy pl. Małachowskiego.

- Stowarzyszenie Effatha we współpracy z Warszawskim Oddziałem Polskiej Rady Ekumenicznej zorganizowało wspólną modlitwę i refleksję na temat: „Drogi naszych pojednań”. Odbyło się ono 23 października w kościele rzymskokatolickim przy ul. Lindey'a 12.

CO, GDZIE, KIEDY

- Równoległe z nabożeństwem odbywają się zajęcia Szkoły Niedzielnej.

- Studium biblijne i zajęcia dla osób zainteresowanych nauką naszego Kościoła odbywają się w środy o godz. 18.00 i 19.00.

- Spotkania medytacyjne odbywają się w środy o godz. 18.00 i w niedziele na godzinę przed nabożeństwem.

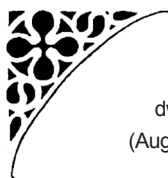
- Diakonia dyżuruje w środy w godz. 11.00-13.00 i w niedziele po nabożeństwie.

- Ochotnicy do sprzątania kościoła mogą wpisywać się na listę wyłożoną w kancelarii parafii. Kościół sprzątamy w piątki.

SPOTKANIA PTE

Oddział Warszawski PTE po wakacyjnej przerwie wznowił działalność 17 września prelekcją dr Katarzyny Sum z SGH pt. „Strefa euro – szansa i wyzwanie dla zjednoczonej Europy”.

Spotkanie poświęcone życiu i działalności ks. bp. Karola Kotuli (1884-1968) z udziałem córki dr Anny Hummel i innych członków rodziny, odbyło się 15 października w podziemiach luterańskiego kościoła Św. Trójcy przy pl. Małachowskiego.



„Kto śpiewa,
dwa razy się modli”
(Augustyn z Hippony).

Zapraszamy
Panie i Panów
do wspólnego śpiewania
w Chórze Kameralnym
Próby odbywają się
we wtorki i piątki
o godz. 18.00
w domu parafialnym

KWESTA NA CMĘNTARZU

W dniach 1-4 listopada odbywać się będzie coroczna kwesta na naszym cmentarzu przy ul. Żytniej, z której dochód przeznaczony będzie na ratowanie zabytkowych grobów.

Prosimy osoby chętne do kwestowania o wpisywanie się na listy dyżurów wyłożone w kancelarii, zgłaszać się można również telefonicznie.

Przypominamy,
że od 4 listopada
nabożeństwa
niedzielne
rozpoczynają się
o godz. 11.00.

OGÓLNE ZGROMADZENIE ZBORU - ZAPOWIEDŹ

W niedzielę 25 listopada po nabożeństwie odbędzie się jesienne Ogólne Zgromadzenie Zboru, na którym będziemy m.in. wybierać delegatów naszego zboru na Synod następnej kadencji.

Członków parafii posiadających czynne prawo wyborcze prosimy o zgłaszanie kandydatur na delegatów.

Zawiadomienia o zebraniu będą rozsyłane oraz do odbioru pod koniec tego miesiąca.

Janusza Władysława, urodzonego w Warszawie w 1920 roku. Szkołę średnią ukończył w 1939 roku i był w Podchorążówce. Wywieziony z Wilna do Związku Radzieckiego w 1941 roku. Po ugodzie Sikorski – Majski z Armią Andersa przeszedł cały szlak bojowy – Irak – Tobruk – Monte Cassino. W Londynie ukończył architekturę i do końca pracował w prywatnej firmie oraz sporadycznie prowadził na uczelni wykłady z architektury. Zmarł w Londynie w 1992 roku. Był plastykiem, literaturę uprawiał sporadycznie „pro domo sua”.

Wszyscy trzej bracia byli uzdolnieni artystycznie – humaniści o szerokich zainteresowaniach, zaangażowani społecznie. Pozostawili po sobie dzieła plastyczne i literackie – oraz pamięć ludzi o wysokiej kulturze i moralności. We wspomnieniu i modlitwie łączymy się z żoną, dziećmi i wnukami Kazimierza oraz z całą rodziną.

Wspominamy śp. braci Henryka i Władysława Rostropowiczów. Henryk Rostropowicz, Dowborczyk, żołnierz I Pułku Ułanów Krechowieckich, odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, poległ pod Łuckiem w walce o ziemie wołyńskie w maju 1919 r., w wieku 27 lat. Władysław Rostropowicz, adwokat, oficer rezerwy, odznaczony Krzyżem Walecznych, dowódca plutonu karabinów maszynowych 21 Pułku Piechoty Dzieci Warszawy. Poległ w obronie Fortu Czerniakowskiego 23 września 1939 r. w wieku 37 lat. Braci Henryka i Władysława wspominają córki i wnuki.

Wspominamy Monikę Żeromską, urodzoną 31 maja 1916 r. we Florencji, córkę Anny i Stefana, a zmarłą 5 października 2001 roku w Warszawie i pochowaną na stłecznym cmentarzu ewangelicko-reformowanym. Wysłuchajmy fragmentu wspomnienia poetki Julii Hartwig, opublikowanego w „Tygodniku Powszechnym” w październiku 2001 r., po śmierci Moniki. „Być córką Stefana Żeromskiego, znaczyło w Polsce nie mniej niż tytuł księżęcy. I myślę, że gdyby nawet nazwisko to odziedziczyła istota najskromniej wyposażona przez los w przymioty ciała i ducha, już sam fakt noszenia go przydałby dostatecznego blasku jej istnieniu. A co dopiero mówić o Monice Żeromskiej, osobie obdarzonej nie tylko talentem malarskim, ale też niezwykle i bardzo oryginalną urodą, żywym temperamentem, dowcipem i fantazją, a na domiar, jakby tego wszystkiego było jeszcze mało, wyposażonej we wspaniały dar gawędziarski, co znalazło wyraz nie tylko w rozmowach, ale także we wspomnieniach, opublikowanych w latach 90. przez wydawnictwo Czytelnik”. W dziesiątą rocznicę śmierci łączymy się w naszym wspomnieniu z jej krewnymi, przyjaciółmi i znajomymi, dziękując Bogu za Jej życie i wszystko, czego Bóg dokonał przez nią i dla niej.

ODESZLI

Ze smutkiem zawiadamiamy, że we wtorek, 7 sierpnia br., zmarł w Otwocku po długiej, ciężkiej chorobie śp. inż. Ludwik Zaunar, syn Emila i Ludmiły z domu Hąjek, bratanek księdza Ludwika Zaunara. Urodził się 14 października 1932 r. w Łodzi. Jego pogrzeb odbył się 14 sierpnia, na cmentarzu ewangelicko-reformowanym przy Żytniej w Warszawie.

ELWIRA WISOR (1924-2012)

14 września odeszła do wieczności Elwira Wisor, urodzona 6 marca 1924 r. w Warszawie. Jej pogrzeb odbył się 20 września na naszym cmentarzu.

Od początku istnienia Diakonii naszego Kościoła i parafii warszawskiej była z nią związana. Urządzała kiermasze i loterie, dzięki którym zbierane były fundusze na funkcjonowanie Diakonii i pomoc. Odwiedzała ludzi starszych i chorych. Sprawowała pieczę nad organizowaniem herbatki niedzielnych po nabożeństwie.

Wraz z Joanną Kacprzak, Elżbietą Kowalik stanowiła zespół korespondencyjny Diakonii- dzięki znakomitej znajomości języka niemieckiego odpowiedzialna była za kontakty ze Szwajcarią, Niemcami, Holandią. Wśród wielu z nich miała długoletnich przyjaciół. Wysyłała życzenia urodzinowe wielu współwyznawcom z całej Polski. Uczestniczyła, jeśli tylko mogła, w comiesięcznych spotkaniach Diakonii.

Z racji swego zawodu, była księgową, uporządkowała i potem dbała o „porządek” w sekretariacie Diakonii, segregując różne listy i dokumenty, tworząc dziennik korespondencji przychodzącej i wychodzącej! Tak bardzo kochała swoją Diakonię – do dziś pamiętne jest przyjęcie zorganizowane przez nią dla Diakonii z okazji swych urodzin!

Oprócz pracy w Diakonii, społecznej, przez lata pracowała w naszej Parafii na stanowisku księgowej. Miała pod swą finansową opieką Dom Opieki „Betania”, po przejściu na emeryturę wciąż miała kontakt z „Betanią”, jeździła tam. Pod koniec życia sama zamieszkała w „Betanii”... Lubiana i szanowana przez pracowników i personel „Betanii”... Tak bardzo kochała swój zbór – swego czasu podarowała Parafii pokaźną sumę pieniędzy!

Pamiętamy Panią Elwirę jako osobę dowcipną, pełną energii, rozgadana, upartą, lubiącą śpiewać, zawsze otoczoną przyjaciółmi, którym była bliska. Potrafiła swym charakterem i nastawieniem do życia jednać osoby o różnych temperamentach – studziła zapąły, podając racjonalne powody, tym samym godząc innych. Potrafiła w sposób jasny, prosty, krótki i szczerzy zdiagnozować problem, otwierając innym oczy na bezwartościowość ich zapiekłości i żali. Takie nasze uśmiechnięte słońce...

Pod koniec swych dni chorowała. Rozmawiając z przyjaciółmi o życiu Pani Elwiry możemy stwierdzić, że dni przeżyte były mimo wszystko spełnione.

ks. Michał Jabłoński
(fragment kazania pogrzebowego)

**SPOTKANIA
KOMISJI PRAWA**

9 lipca i 13 sierpnia odbyły się na terenie naszej parafii posiedzenia Synodalnej Komisji Prawa, przygotowującej projekt nowelizacji *Prawa wewnętrznego* Kościoła.

**AKCJA
„URATUJ LEWĄ WIEŻYCZKĘ”**

Trwa akcja „Uratuj lewą wieżyczkę!”, którą prowadzimy do 30 listopada 2012 r.

Lewa wieżyczka naszego kościoła w Warszawie jest uszkodzona i z każdym dniem niszczeje. Trzeba ją odremontować, a do tego potrzebne są środki finansowe, którymi parafia nie dysponuje. Dlatego zostały wydrukowane „cegiełki” o wartości 10, 20 i 50 zł, które można nabyć w kancelarii parafii.

GOŚCIE Z BREMY

13 lipca parafia gościła ponad 30-osobową grupę z Bremy z pastorem Harmem Ridderem.

Goście spotkali się z parafianami, po spotkaniu odbył się w kościele koncert organowy, a po nim krótkie nabożeństwo.

TE ZELÓW

W dniach 22-29 lipca odbył się Tydzień Ewangelizacyjny w Zelowie organizowany przez ewangelicko-reformowany zbór zelowski i współorganizowany przez nasz Kościół.

Organizacja przedsięwzięcia jest wielkim obciążeniem dla budżetu zelowskiej parafii. Dzięki ofiarności naszych parafian udało się udzielić wsparcia organizatorom Tygodnia – zelowskiej parafii przekazaliśmy trzy tysiące złotych.

CHRZEST

1 lipca odbył się chrzest Helenki Polkowskiej, córki Jakuba i Anny.

29 lipca podczas nabożeństwa prowadzonego przez ks. Michała Jabłońskiego został ochrzczony Józef Danilczyk-Borowski, syn Stewarda Borowsky'ego i Pauliny Danilczyk-Borowsky'ej.

ŚLUB

W związek małżeński wstąpili Anna Bramnik, córka Piotra i Małgorzaty z d. Kulesza, urodzona 27 stycznia 1985 r. w Warszawie, wyznania rzymskokatolickiego i Marek Neumann, syn Andrzejka i Krystyny z d. Rybak, urodzony 6 maja 1985 r. w Warszawie, wyznania ewangelicko-reformowanego. Ich ślub odbył się 5 października 2012 r. w naszym kościele.

KONWERSJA

1 lipca 2012 r. miała miejsce w naszej parafii konwersja. Nowymi członkami zboru stali się: Henryka Kossuth, Emilia Procał, Piotr Jaworek, Roman Łukasik.

Niedziela, 17 czerwca

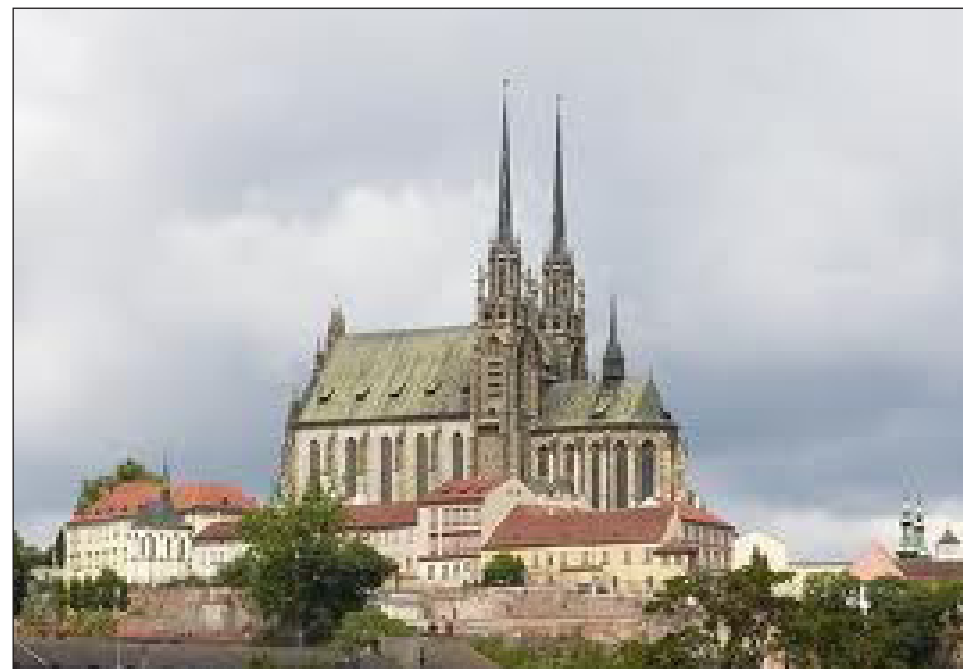
Jedziemy na nabożeństwo do Blanska pod Brnem. Drewniany kościółek ma ciekawą historię. Pochodzi z siedemnastego wieku, z Rusi Zakarpackiej. W okresie międzywojennym został zakupiony przez rząd i przeniesiony właśnie tutaj (jako jeden z siedmiu huculskich kościołów, ratowanych w ten sposób przed destrukcją – kiedy na ich miejsce wybudowano nowe kościoły). O historii prawosławnej, a potem unickiej świadczą fragmenty dawnego ikonostasu i podobizna świętej Praskowii, pierwotnej patronki kościoła. Kazanie wygłasza diakon Małgorzata Gaś (Mk 4,26-34). Po nabożeństwie parafianie podejmują nas poczęstunkiem. Widać, że parafia żyje intensywnie, przyciąga zarówno starych, jak i młodych, wszyscy bardzo ciepło wypowiadają się o swoim proboszczu Martinie Kopeckim, wprost kipiącym energią i czuwającym nad swoimi owieczkami.

Kolejny etap, po obiedzie, to wyprawa do Kralic. Po drodze składamy niezapowiedzianą wizytę biskupowi diecezji brneńskiej, dr. Petrowi Šanderze. Mieszka w miejscowości Kuřim, bardzo skromnie. Przyjechaliśmy bez zapowiedzi, przyjmuje nas z zadowoleniem i bardzo gościnnie, pokazuje maleńki kościół wybudowany sposobem gospodarczym w latach sześćdziesiątych na podwórzu domu (takie były wtedy warunki, na szczęście stało się to przed 1968 rokiem, a więc przed ponownym zastrzeżeniem kursu wobec wierzących).

Kralice, kolejna niewielka miejscowość niedaleko Brna, kojarzy się nieodmiennie z Biblią Kralicką (XVI w.), która w historii czeskiego protestantyzmu odgrywa analogiczną rolę jak Biblia Brzeska. Tu właśnie stał kasztel protektorów braci czeskich, rodziny Kralickich, a potem Žerotinów, a w nim drukarnia. Tu również pracowali tłumacze Pisma Świętego. Niestety, po bitwie pod Białą Górą (1620) wojska cesarskie obróciły miejscowość w perzynę. Badania archeologiczne w latach 60. odsłoniły ruiny kasztelu. Z fosy wydobyto wówczas trochę oryginalnych ołowianych czcionek („literek”), ozdobne elementy introligatorskie – znaleziska są eksponowane w nowym budynku mieszczącym Muzeum Biblii Kralickiej. Przed nim stoi jedyny chyba w Europie pomnik Biblii – otwarta księga, a na jej stronicach napis: Bóg jest miłością.

Powrót do Brna przybliży nieodmiennie koniec pobytu. Jutro wyjazdy. Przedtem jeszcze zebranie organizacyjne, dotyczące kolejnych spotkań – w 2013 r., odbędzie się ono w dniach 19-23 czerwca w Wittenberdze, a w roku 2014 w dniach 14-18 maja - w Warszawie. Jeszcze tylko wieczorem krótki wypad z Czeszkami na piwo (żeby uczcić mecz Polska-Czechy), a potem wspólne rozmowy do późnego wieczora w pełnym gronie. W poniedziałek po śniadaniu pożegnanie z Niemkami, które jadą własnym busem, a potem z pastor Naimanová i pastor Libalová na dworzec. Na shledanou, Brno! Dobrze nam tu było.

Alina Burmajster, Maria Chmiel

**BRNO 2012
SPOTKANIE KOBIEC****Czwartek, 14 czerwca**

Doroczne, czesko-polsko-niemieckie spotkanie kobiet odbywa się tym razem w dniach od 14 do 18 czerwca w Republice Czeskiej. Gospodyniami są przedstawicielki Kościoła Husyckiego Czech i Słowacji (CČSH). Miejscem spotkania jest ośrodek szkoleniowy Kościoła husyckiego w Brnie, położony blisko terenów wystawowych, tuż obok Uniwersytetu im. Masaryka.

Docieramy tam po południu. Po zakwaterowaniu i kolacji jest czas na pierwsze, wprowadzające w temat wystąpienie, a właściwie prezentację, pastor Hedviki Zimmermannovej. Tryskająca energią pani pastor pełni funkcję przewodniczącej diakonii CČSH, poza tym sprawuje pieczę nad parafią w Hrádku nad Nysą. Temat o kobietach, w końcu mamy również mówić o roli kobiet w naszych Kościołach. Przegląd szeroki: święte, władczynie starożytności i czasów nowożytnych, pisarki, naukowcy („naukowczynie” chyba się jeszcze nie przyjęło) – w tym nasza Maria Skłodowska-Curie, działaczki oświatowe i charytatywne. Pani pastor nie kryje zafascynowania postacią cesarzowej Marii Teresy, kobiety silnej i zdecydowanej, reformatorki państwa – zwłaszcza jeśli porówna się ją z inną, ekscytującą zbiorową wyobraźnię cesarzową – słynną Sis-

si, której portrety zdobią serwetki, talerzyki, filiżanki i wszelkie dostępne pamiątki dla turystów. (Na marginesie, ale to temat na osobną refleksję - potężna Maria Teresa nie zawahała się sprzedawać do tureckiej niewoli pastorów luteranckich, ale inne władczynie tamtych czasów też nie były aniołami, chociaż niektóre akurat przedstawiały się jako protektorki innowierców).

Piątek, 15 czerwca

Po porannym rozważaniu spotkanie z biskup diecezji ołunieckiej, Janą Šilerová. To już po prostu tornado dobrej energii. Nic się nie zmieniła od poprzedniego spotkania przed sześciu laty w Jańskich Łaźniach. Ta sama pasja, błyskotliwa inteligencja, zaangażowanie. Tym razem mówi o współczesnych mediach i związanych z nimi niebezpieczeństwach. A także o swojej parafii, w której parafianie wiernie czekają na jej powrót, mimo że na dwie kadencje pozostawiła ich dla pełnienia posługi biskupiej. Kiedy o tym mówi, ma łzy w oczach. Dwie istotne konkluzje z jej wystąpienia, to: 1) nie należy dać się zmanipulować mediom i czytać książki (na swoim telewizorze przywiesiła ostrzeżenie: wyłącz to, czytaj!) oraz 2) parafianie wiele wybaczą swemu księdzu, ale nie to, że ich nie kocha. A to się naprawdę szybko wyczuwa.

O tym, jakie trudności napotyka na swej drodze jako kobieta, mówi bez emocji, wspomina tylko z uśmiechem, że czasem, gdy idzie na spotkanie ze szczególnie bojowymi mężczyznami, specjalnie zakłada niebieskie pończochy (jako aluzję do tzw. „Niebieskich Pończoch”). A poza tym wcale nie trzeba starać się zachowywać jak mężczyzna: skoro jest się kobietą, należy działać jak kobieta, to się dobrze sprawdza. Żegna się z nami przed obiadem, chce jeszcze pojechać do swojej ukochanej parafii, gdzie zapewne parafianie przewrócili już dom do góry nogami na jej przyjęcie (mają klucze). Jej ostatnia refleksja dotyczy księgi Kaznodziei Salomona: że wbrew temu, co się zazwyczaj sądzi, słowa, że „dla ludzi nie ma nic lepszego, jak tylko radować się i używać, że (...) człowiek może jeść i pić i dogadzać sobie” (Kazn.3,12-13) są jednymi z najpiękniejszych, bo przecież tak się dzieje w kontakcie z drugim człowiekiem, a to jest tak ważne, abyśmy byli otwarci na tego drugiego, bliźniego.

Popołudnie przeznaczone jest na zwiedzanie miasta. Góruje nad nim twierdza Spielberg, w czasach c.k. cieszące się ponurą sławą więzienie, w którym dokonał życia zabójca arcyksięcia Ferdynanda (1914, Sarajewo) Danilo Princip. Miasto położone jest malowniczo na wzgórzach, dominuje architektura XIX-wieczna i XX-wieczna. W jednym z budynków w centrum (pierwotnie Instytut dla szlachetnie urodzonych dam) wystawa poświęcona zagładzie brneńskich Żydów. Wstrząsające zdjęcia, relacje, a także eksponaty dokumentujące narastanie antysemityzmu w międzywojennej Czechosłowacji. Wieczorem, w ogrodzie, spotkanie z przedstawicielkami Misji prasowej z Brna. Panie prezentują nam wydawane ulotki, zapoznają z misją wśród osadzonych – w kraju tak mocno zateizowanym istnieje duże zapotrzebowanie na Słowo,

stąd popularność rozdawnictwa ulicznych materiałów misyjnych, publikowania świadectw, odpowiedzi na listy osób szukających, zwracających się ze swoimi problemami do pracowników Misji. Uroczę są obrazki dla najmłodszych – z fotografiami rozmaitych zwierzątek i prościutkimi wierszykami na odwrocie. Ciekawe są też modlitwy sławnych ludzi - Tolstoja, Einsteina, Keplera, Beethovena.

Sobota, 16 czerwca

Urodziny pastor Aleny Naimanovej. Wszystkie z serca składamy jej życzenia Bożego prowadzenia i wszelkiej pomyślności. Jest z nami od początku ustanowienia trójstronnych spotkań, nawet w najcięższych dla niej chwilach. Dziękujemy Ci, Aleno, za Twoją przyjaźń, wsparcie, wewnętrzny spokój, wiarę, niezmienną, krzepiającą ufność!

Po śniadaniu jedziemy do domu seniora w Brnie – Maloměřicach. Nosi ładną nazwę - Dom Godnej Starości „Betania” (miłe skojarzenia) i stanowi przystań życiową dla 70 osób. Na drzwiach pokoiów, oprócz wizytówek, fotografie pensjonariuszy – pogodnie, roześmiane. W stołówce na tablicy, wiersz napisany w 2005 roku przez jedną z mieszkanek, nieżyjącą już Ellę Machovą. Prosty, ale wzruszający, w wolnym przekładzie brzmi:

*Znam pewien piękny, dobry dom:
Jest pełen życia przez czas cały.
Ludzie w nim tak szczęśliwi są,
Jak w swoim ulu małe pszczoły.
Ten dom, to nasza BETANIA –
Wszystko w nim łśni się i migoce,
To dzięki niemu każdy z nas
Godnie przez swoje życie kroczy.*

Dyrektorka zauważa, jak pracowicie przepisujemy tekst i dokłada informację. Pani Machová, Żydówka z pochodzenia, przez całą wojnę ukrywała się wraz z rodziną w pasiece, na Wysoczyźnie. Dom ma podpisaną umowę z gminą żydowską i obecnie przebywa w nim siedmiu członków tej gminy.

Po południu godzina biblijna. Prowadzi pastor Antje Hinze. Temat – Marta i Maria. Z którą z nich bardziej się identyfikujemy? Większość Polek wybiera Marię. Antje zwraca uwagę na to, jak Martę oceniał (pozytywnie) Mistrz Eckhardt oraz na ciekawy wątek legendy o niej w dominikańskiej Złotej Legendzie. A więc to nie tylko ta gosposia od rondla i trosk kuchennych. Antje zwraca również uwagę, że w rozmowie z Jezusem po śmierci Łazarza Marta wykazuje się dobrą znajomością Pisma. Wieczorem pastor Alena funduje nam ciastka.